

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. Adatok a programról

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Földrajz Kar
1.3 Intézet	Magyar Földrajzi Intézet
1.4 Tanulmányi terület	Földrajz
1.5 Tanulmányi ciklus	Alapképzés
1.6 Tanulmányi program/Szak	Területfejlesztés

2. Adatok a tantárgyról

2.1 Tantárgy neve	KÖRNYEZETFÖLDRAJZ						
2.2 Előadás-vezető	dr. Gál Andrea, egyetemi adjunktus						
2.3 Szeminárium-vezető	dr. Gál Andrea, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	3	2.6 Felmérés típusa	Szóbeli vizsga	2.7 Tantárgy rendszere	K

3. Összes becsült idő

3.1 Heti órák száma	4	3.2 amiből: előadás	2	3.3 szeminárium	2
3.4 Órák száma a tantervben	56	3.5 amiből: előadás	28	3.6 szeminárium	28
Időalap-elosztás					óra
Tanulás kézikönyvből, jegyzetből, szakirodalomból és saját jegyzetektől					35
További dokumentáció könyvtárban, elektronikai eszközökből és terepen					35
Szeminárium/laboratórium - előkészítés, házi feladatok, referátumok, portofóliók és esszék					18
Tutorálás					4
Vizsgáztatás					2
Egyéb tevékenységek					
3.7 Egyéni tanulás összesen	94				
3.8 Félévi órák összesen	150				
3.9 Kreditpontok összesen	5				

4. Előfeltételek

4.1 tantervhez kapcsolva	Hidrológia, Pedogeográfia, Népességföldrajz, Településföldrajz, Geomorfológia, Meteorológia - klimatológia
4.2 kompetenciákhoz kapcsolva	

5. Feltételek

5.1 az előadások lebonyolításához	• Számítógéppel/lappal, videovetítővel és megfelelő szoftverrel felszerelt tanterem
5.2 a szemináriumok / laboratóriumok lebonyolításához	• Számítógéppel, videovetítővel és Internet-csatlakozóval felszerelt tanterem

6. Specifikus felhalmozott kompetenciák

Speciális kompetenciák	A legfontosabb földrajzi fogalmak, törvények, folyamatok és jelenségek ismertetése, ezek eredetének és fejlődésének magyarázata, azon következmények felmérése/kiértékelése, melyek hatással vannak a természeti és antropikus földrajzi rendszerekre. Kutatások alapján felállított területi diagnózis elkészítése és a területfejlesztési politikák megalapozása Különböző forrásokból származó adatok gyűjtési és feldolgozási módszereinek és technikáinak az ismerete és használata.
Tranzverzális kompetenciák	A folyamatos szakmai képzés szükségességének felismerése a munkaerőpiaci kereslethez való alkalmazkodás céljából.

7. A tantárgy célkitűzései

7.1 Általános célkitűzés	Azon készség megszerzése, hogy a környezet elemeit és benne végbemenő jelenségeket bemutatni, elemezni, magyarázni legyen képes
7.2 Specifikus célkitűzések	- a tudományterületen alkalmazandó elvek, elméletek és mérési módszerek használata projektek és szakmai intézkedések megfogalmazása érdekében - információk és adatok összesítő és értelmező képességének, alapproblémák megoldási és konklúziók értékelési képességének megszerzése - a környezeti problémák értékelése, elemzése és a választott megoldások alátámasztására való képesség kifejlesztése - környezeti kockázati térképek elkészítése

8. Tartalom

8. 1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzés
A környezetvédelem történeti áttekintése, a környezetvédelem helye a diszciplínák között. A környezeti rendszerek és ismérveik	szóbeli előadás interaktív részekkel	2 óra
Ember és környezete kapcsolata napjainkig. Kiemelt időszak a 20. Század. A környezetrombolás mérföldkövei	szóbeli előadás interaktív részekkel	2 óra
Az anyagciklusok: víz, szén, nitrogén- és oxigén ciklusok	szóbeli előadás interaktív részekkel	2 óra
Az emberiség lélekszámának alakulása és környezeti hatásai.	szóbeli előadás interaktív részekkel	2 óra
Az urbanizáció jellegzetes környezet hatásai	szóbeli előadás interaktív részekkel	2 óra
A nyersanyag-kitermelés és feldolgozás környezeti hatásai	szóbeli előadás interaktív részekkel	2 óra
A mezőgazdaság okozta környezetterhelés. A belterjes és hagyományos mezőgazdaság összehasonlítása. Gyomirtók, műtrágyák, talajerózió, öntözés.	szóbeli előadás interaktív részekkel	2 óra
A fosszilis tüzelőanyagok égetéséből fakadó környezetterhelés. Zöld energiák. Globális és helyi megoldások. A zöld energia használata a turisztikai fogadóegységekben	szóbeli előadás interaktív részekkel	4 óra
Globális problémák: ózonréteg ritkulása, globális klímaváltozás. Okozók és hatások	szóbeli előadás interaktív részekkel	4 óra
Globális problémák: sivatagosodás, erdőirtás, talajerózió, biológiai sokszínűség veszteség és ezek hatása a turisztikai fogadóegységek és programok működésére	szóbeli előadás interaktív részekkel	4 óra

A szabadidőeltöltés és turizmus környezeti hatásai	szóbeli előadás interaktív részekkel	2 óra
Könyvészet:		
[1] Kerényi A. Általános környezetvédelem, Mozaik oktatási stúdió, Szeged, (1995):		
[2] Kerényi A. Környezettan, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, (2003):		
[3] Al Gore: Mérlegen a Föld – Ökológia és az emberi lélek, Föld Napja Alapítvány, Budapest (1993)		
[4] *** Ökológiai Sh atlasz		
[5] *** Világ helyzete, Worldwatch Institute, Washington, (1991-2004)		
8. 2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzés
A fogyasztói társadalom és a környezettel való konfliktusai	• vita/ tematikus elemzés	4 óra
Csomagolóanyagok fajtái, előnyök és hátrányok	• problémafelvetés • közös vizsgálat, csoportmunka	2 óra
A tervezett elavulás története	• filmnézés, vita	2 óra
Szennyvíztisztító meglátogatása.	• Terep, vita	4 óra
Környezettudatosság	• kérdőív készítés és feldolgozás	4 óra
Környezetvédelmi címkék	• tematikus elemzés, online értékelés	2 óra
Öko lányom számítás	• tematikus játék, online értékelés	2 óra
Népességszabályozási modellek világszerte. Zajszennyezés egy városon, településen belül. Hulladék keletkezésétől a hulladékgyűjtésig.	• Projekt bemutatása	2 óra
Ózon gyilkosok	• filmnézés, vita	2 óra
Vízszennyezés hatása a városra Környezetbarát vízgyűjtési megoldások. Bányászati eredetű ökológiai katasztrófák hatása a településekre Kármentesítési, rehabilitációs, hasznosítási megoldások. Környezetbarát mezőgazdaság Turizmus/területfejlesztés és mezőgazdaság kéz a kézben.	• Projekt bemutatása	2 óra
Települések energetikai mérlege. Zöld energia-megoldások egy településen belül Felmelegedés és elsivatagosodás településekre gyakorolt hatása Lehetséges megoldások, hasznosítások Térfoglalás, turizmus hatása a biodiverzitás csökkenésére. Környezetbarát területfejlesztés és turizmus védett területeken	• Projekt bemutatása	2 óra
Könyvészet:		
[1] Al Gore (1993): Mérlegen a Föld – Ökológia és az emberi lélek, Föld Napja Alapítvány, Budapest		
[2] *** Starea lumii, Worldwatch Institute, Washington, (1991-2004)		
[3] Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem, Mozaik oktatási stúdió, Szeged		
[4] Szabó Sz. (2002): A környezetvédelem sajátos területe: a talajvédelem (Debreceni Szemle, 4.)		
[5] Kerényi A. (2003): Európa természet-és környezetvédelme. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.		
[6] Pal Zoltán et al.(2009): Természetvédelmi területek Erdélyben. Ábel Kiadó, Kolozsvár		
[7] Pál Zoltán (2011): Erdély természeti kincsei. Tóth Kiadó, Debrecen		

9. A tantárgy tartalmának megfeleltetése az episztemikus közösség, a szakmai társulások és a program területéhez kapcsolódó reprezentatív munkaadók elvárásainak

A tantárgy tartalma egyezik a belföldi és külföldi más egyetemi központokban tanított anyaggal.
A munkaadók által a szakember-képzésre vonatkozóan megfogalmazott vélemények szerint

magas értékű ezek professzionalizmusa, ami megerősíti, hogy az erre a programra alapozott oktatási curriculum szerkezete és tartalma helyes, átfogó és hatékony

10. Felmérés

Tevékenység típusa	10.1 Felmérési kritériumok	10.2 Felmérési módszerek	10.3 Súly a végleges osztályzatban
10.4 Előadás	• az elsajátított fogalmak rendszerezésének és felhasználásának ellenőrzése • logikai koherencia és vitakészség • szakterminológia asszimilációja	szóbeli vizsga	60%
10.5 Szeminárium	• projekt elkészítése	projekt bemutatása	40%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
50%+1 pont a maximális potnyszámból			

Kitöltés dátuma:

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2021.04.14.

.....

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató

.

.....